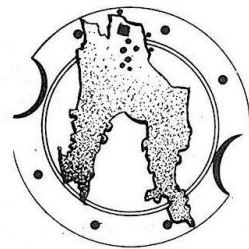

ΒΡΕΣΘΕΝΑ. Ο κεντρικός δρόμος με την πλατεία του χωριού.

Καρυές

Η ΑΡΑΧΟΒΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΝΩΝΑ Τ. ΔΗΜΟΥ ΟΙΝΟΥΝΤΟΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ • ΕΤΟΣ 2ο • ΦΥΛΛΟ 14ο • ΦΛΕΒΑΡΗΣ-ΜΑΡΤΗΣ 1989

ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

Αμέτρητοι είναι οι νεοέλληνες ποιητές, για τους οποίους το Πάσχα αποτέλεσε πηγή έμπνευσης. Όλα τα είδη της ποίησης από τη θρησκευτική μέχρι την επαναστατική στέκουν στο Πάσχα και αντλούν μηνύματα αγάπης, ψυχικής αποκατάστασης, λυτρωμού από τα πάθη σωματικά και ψυχικά, ατομικά και ομαδικά, εθνικά και πανανθρώπινα.

Αμέτρητοι είναι οι ποιητές μας που συγκλονίστηκαν από το μεγαλείο των Παθών της Ανάστασης και βρήκαν μέσα σ' αυτά τα ερεθίσματα για να αντλήσουν μηνύματα, συμβολισμούς και οράματα. Ξεχωρίζω τέσσερα αριστουργήματα τεσσάρων μεγάλων ποιητών μας: Διονυσίου Σολωμού, Κώστα Βάρναλη, Οδυσσέα Ελύτη και του Νικηφόρου Βρεττάκου.

Η Ημέρα της Λαμπρής του Δ. Σολωμού τοποθετείται από τον ποιητή μέσα στη μεγάλη ποιητική του σύνθεση «ο Λάμπρος» σε ένα σημείο, όπου η θλίψη από τις συμφορές του Λάμπρου και της Μαρίας είναι αβάσταχτη και σαν ζαλάφρωμα, σαν μήνυμα ελπίδας, έρχεται η ημέρα της Λαμπρής να ρίξει μια σταγόνα βάλσαμου και να μας ειπεί ότι είναι γλυκειά η ζωή κι αξίζει να τη ζούμε.

Η ημέρα της Λαμπρής.

Καθαρότατον ήλιον επρομηνούσε
της αυγής το δροσάτο ύστερο αστέρι.
Σύννεφο, καταχνιά, δεν επερνούσε
τ' ουρανού σε κανένα από τα μέρη.
Και από κει κινημένο αργοφυσούσε
τόσο γλυκό το πρόσωπο τ' αέρι,
Που λες και λέει μεσ' ες της καρδιάς τα φύλλα
Γλυκειά η ζωή και ο θάνατος μαυρίλα»

Το αριστούργημα του Κώστα Βάρναλη η «Μάνα του Χριστού» από τη συλλογή «το Φως που καίει», είναι ένας θρήνος μιάς μάνας, που μοιρολογάει το παιδί της μέσα στην ολάνθιστη άνοιξη, που είναι η τελευταία για εκείνον και για εκείνη.

«Κατεβάζω στα μάτια τη μάβρην ομπόλια,
για να πάψει κι ο νους με τα μάτια να βλέπει...
Ξεφαντώνουν τ' αηδόνια στα γύρο περβόλια
λείμωνιάς σε κυκλώνει λεπτή μοσκοβόλια
Φέβγεις πάνω στην άνοιξη, γιε μου καλέ μου,

Άνοιξη μου γλυκιά, γυρισμό που δεν έχεις.
Η ομορφιά σου βασίλεψε κίτρινη, γιε μου,
δε μιλάς, δεν κοιτάς, πώς μαδιέμαι γλυκέ μου!»

Στο «Άξιον Εστί» ο Οδυσσέας Ελύτης αναζητάει στο Πάσχα το συμβολισμό της Ελευθερίας, όπου μετά τα σκοτάδια του τάφου, έρχεται η Ανάσταση.
«Πάρθηκεν από Μάγους το σώμα του Μαγίου
Το 'χουνε θάψει σ' ένα μνήμα του πέλαγου
Σ' ένα βαθύ πηγάδι το 'χουνε κλειστό
Μύρισε το σκοτάδι κι όλη η Άβυσσος.
Θε μου Πρωτομάστορα, μέσα στις πασχαλιές και Συ,
Θε μου Πρωτομάστορα, μύρισε την Ανάστασή!»

Με «τα γόνατα του Χριστού» του Νικηφόρου Βρεττάκου κλείνουμε τη μικρή ανθολόγηση ποιημάτων για το Πάσχα. Είναι ένα μικρό, ελάχιστο δείγμα γραφής των νεοελλήνων ποιητών μας για τα Πάθη και την Ανάσταση.

Τα γόνατα του Ιησού

Καρφωμένα στ' αγριόξυλο του σταυρού, σχηματίζουν
μι' αμβλεία γωνία.

Είναι τα ίδια τα γόνατα

που προβάτιζαν, παίζοντας, γύρω απ' το κόκκινο
φουστάνι της μάνας του, όταν
ήτανε βρέφος δέκα μηνών.

Που αργότερα, έφηβος, τ' ακούμπαγε κάτω
στη γη προνιζόντας το ξύλο ενός κέδρου.
Που λύθηκαν κ' έπεσαν, ένας σωρός,
—μια νύχτα που η άνοιξη ήταν αβάσταγη
και μύριζε η γης κι' ο ουρανός λεμονάνθι—
στο Όρος των Ελαιών.

Κι' είναι ακόμη τα γόνατα
που κάθιζε, αμίλητος, δυο-δυο τα παιδιά
κι απλώνοντας δίπλα του, πάνω στη γη,
το απέραντο χέρι του, τα φίλευε ένα
λουλουδάκι—

κομμένο

απ' τον πλούτο του σύμπαντος.

Η εφημερίδα ΚΑΡΥΕΣ εύχεται σε όλους
τους αγαπητούς συνεργάτες και
αναγνώστες της Καλό και Χαρούμενο
ΠΑΣΧΑ!

Ευχές,

Θερμές ευχές για το Πάσχα στέλνουν σε όλους τους
συμπατριώτες:

- Ο Σεβ. Μητροπολίτης Μονεμβασίας και Σπάρτης κ. Ευστάθιος.
- Ο Σύνδεσμος των Απανταχού Καρυατών Αθήνας.
- Η Αδελφότητα Αραχοβιτών Τορόντο.
- Ο Σύλλογος Κυριών της Αδελφότητας Καρυατών, από το Charlotte J.C.
- Ο Σύνδεσμος των εν Αθήναις Βαμβακιτών.
- Ο Σύλλογος Βασσαραίων «ο Διόνυσος».
- Ο Σύλλογος «Φίλοι Βρεσθένων» Αθήνας.
- Ο Σπύρος Βλάχος από τη μακρινή Ταϊλάνδη.
- Ο Μερμάς και η Σάββη Αρσένη (γ. Σπ. Κουμανταράκη) από το Atlantic City N.J.
- Ο Παντελής Διαμαντούρας, γραμματέας της Αδελφότητας Τορόντο.

ΜΟΥΣΕΙΑ

Σε μουσείο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής τέχνης της Μάνης θα μετατραπεί σύντομα ο πύργος της οικογένειας Μαυρομιχάλη στην Αερόπολη. Ο πύργος αυτός έχει κριθεί από χρόνια ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο, γιατί αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα Μανιάτικης οχυρικής οικίας με ενδιαφέροντα στοιχεία.

Ήδη, με απόφαση της Υπουργού Πολιτισμού, εγκρίθηκε η απευθείας εξαγορά του πύργου για να χρησιμοποιηθεί ως μουσείο.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ ΣΤΑ ΧΩΡΙΑ ΜΑΣ

Τα τελευταία χρόνια έχει γίνει πεποίθηση σε όλους μας ότι πρέπει να διαφυλάξουμε την πολιτιστική κληρονομιά των προγόνων μας, με τη διατήρηση των αντικειμένων, που έφτιαξαν με τα χέρια τους και την έμπνευσή τους.

Τα υφαντά της κυρούλας μας ή της μάνας μας, που τα στολίζαν με αγάπη και έβαζαν μέσα σ' αυτά την ίδια την ευαίσθητη ψυχή τους, όσο κι αν είναι λυωμένα από τη χρήση και παλιωμένα από το χρόνο, δεν είναι για πέταμα αλλά είναι αντικείμενα για φύλαξη. Ο αργαλειός τους δεν είναι ξύλα για κάψιμο στο τζάκι, αλλά μαζί με τη ρόκα, το αδράχτι, τα λανάρια, την ανέμη κτλ. είναι κειμήλια που πρέπει να διαφυλαχθούν.

Τα εργαλεία της γης, το αλέτρι, η σβάρνα, το δρεπάνι το δεκρινάρι, τα σαμάρια των ζώων, τα φαντά σακιά, τα σακούλια, οι βεδούρες, τα τροκάνια και η αμέτρητη σειρά εργαλείων και αντικειμένων της καθημερινής ζωής, είναι μνήμες του παρελθόντος, που έχουμε υποχρέωση να τις φυλάξουμε.

Στις μεγάλες πόλεις και στα τουριστικά μέρη της πατρίδας μας και όλου του κόσμου, έχουν από χρόνια δημιουργηθεί λαογραφικά μουσεία, που τα επισκέπτονται με μεγάλο ενδιαφέρον ντόπιοι και ξένοι.

Τα τελευταία χρόνια, με τις φροντίδες πολιτιστικών συλλόγων, ή με πρωτοβουλία εμπνευσμένων ατόμων, που τους συγκινούν τα δημιουργήματα της λαϊκής ψυχής, έχουν δημιουργηθεί σε πολλά χωριά μουσεία λαϊκού πολιτισμού.

Στην αξιόλογη εφημερίδα «τα Τσίτζινα» διαβάζω ότι στην Γκοριτσά υπάρχει λαογραφικό μουσείο, το οποίο συνεχώς πλουτίζεται με προσφορές. Έτσι στο τελευταίο φύλλο αναφέρεται ότι η Αθηνά Κωστιάνη δώρισε μια λαίνα, ο Γιώργος Κωστιάνης ένα καντάρι, η Ευανθία Χρηστάκου ένα μαχαίρι του 1904, μια κεψέ, ένα λαίνο, ο Στέφανος Φλώρος μια παλάντζα και λανάρια, η Ανδριάντα Βέμη ένα κεντητό μαξιλάρι του 1915 και πολλοί πρόσφεραν χρήματα για την επίπλωση του μουσείου και τις άλλες ανάγκες του.

Το παράδειγμα της Γκοριτσάς αξίζει να το μιμηθούν όλα τα χωριά, και να δημιουργήσουν τα δικά τους μουσεία, που το καθένα, θα είναι στολίδι του χωριού.

Στα χωριά του Πάρνωνα, όσο κι αν χάθηκαν πολύτιμα αντικείμενα με το κάψιμο των σπιτιών από τους Γερμανούς, υπάρχει υλικό για τη δημιουργία ενός τέτοιου μουσείου σε κάθε χωριό. Χρειάζεται όμως θέληση, προσπάθεια και προπαντός αγάπη στην παράδοση για να πραγματοποιηθεί.

Αννίτα Γ.Π.

Η ΠΡΩΡΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ

Από τη Δ/ση Γεωργίας Νομού Λακωνίας λάβαμε ανακοίνωση σχετικού εγγράφου του Υπουργείου Γεωργίας, σύμφωνα με το οποίο παρέχεται το δικαίωμα πρόωρης συνταξιοδότησης στους αγρότες.

Σχετικά με την εφαρμογή του μέτρου αυτού, οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να γνωρίζουν τα εξής:

1. Όλοι οι γεωργοί της χώρας, ηλικίας από 55-65 χρονών, ανεξάρτητα αν είναι άνδρες ή γυναίκες, μπορούν, εφ' όσον το επιθυμούν, να ενταχθούν στην κατηγορία της πρόωρης συνταξιοδότησης, αρκεί να πληρούν τις εξής προϋποθέσεις.

Α) Να είναι κατά κύριο επάγγελμα γεωργοί, κάτοχοι και αρχηγοί γεωργικής εκμετάλλευσης.

Β) Να παύσουν την γεωργική τους δραστηριότητα και να παραχωρήσουν τα κτήματά τους σε συγγενείς ή τρίτους που έχουν κτήματα γειτονικά, ώστε να επέρχεται η διαδοχή στην εκμετάλλευση.

Η παραχώρηση μπορεί να είναι οριστική ή προσωρινή (ενοικίαση). Ο δικαιούχος πρόωρης συνταξιοδότησης μπορεί να διατηρήσει και να συνεχίσει να καλλιεργεί τον περιβάλλοντα χώρο της κατοικίας του και ορισμένα από τα κτήματά του που θα τα διαλέξει ο ίδιος, ή έκταση η οποία όμως δεν θα υπερβαίνει το 10% των συνολικών εκτάσεων του και μέχρι 10 στρέμματα.

2. Η πρόωρη συνταξιοδότηση θα καταβάλλεται σε κάθε δικαιούχο για δέκα το πολύ χρόνια και μέχρι να συμπληρώσει το 70όν έτος της ηλικίας του.

Κατά την πρώτη εφαρμογή του μέτρου το ποσό της συνταξιοδότησης θα ανέρχεται στις 30,000 δραχμές κατά μήνα και θα καταβάλλεται σε 12 μηνιαίες δόσεις.

3. Όλοι οι γεωργοί της χώρας, που συγκεντρώνουν τις ανωτέρω προϋποθέσεις, μπορούν να υποβάλλουν από σήμερα αιτήσεις συμμετοχής. Οι αιτήσεις υποβάλλονται στις Δ/σεις Γεωργίας ή στα Γραφεία Γεωργικής Ανάπτυξης ή και στα υπ/ματα της ΑΤΕ της περιφέρειάς τους.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ Ν. ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Κατά τη συνεδρίαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου Λακωνίας που πραγματοποιήθηκε την Δευτέρα 27 Φεβρουαρίου, στην αίθουσα του Εργατικού Κέντρου Σπάρτης, εγκρίθηκε το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Νομού Λακωνίας για το 1989.

Το ύψος των πιστώσεων του προγράμματος είναι 1.457 δισ. δρχ. Αναλυτικά κατά τομείς διανέμονται τα ακόλουθα ποσά:
* Γεωργία 6.950.000 δρχ. * Δάση Αλιεία 16.990.000 δρχ.
* Έγγειοβελτιωτικά 194.040.000 δρχ. * Βιομηχανία - Ενέργεια - Βιοτεχνία 6.700.000 δρχ. * Συγκοινωνιακά 543.960.000 δρχ.
* Τουρισμός - Μουσεία - Μνημεία 26.250.000 δρχ.
* Εκπαίδευση 191.440.000 δρχ. * Οικισμός 16.000.000 δρχ.
* Υγεία Πρόνοια 55.900.000 δρχ. * Υδρευση - Αποχέτευση 295.410.000 δρχ.
* Δημόσια Διοίκηση 5.910.000 δρχ.

Το υπόλοιπο ποσό θα διατεθεί για διάφορα έργα. Εκτός από τις πιστώσεις που προβλέπονται στα πλαίσια του Νομαρχιακού Προγράμματος για την Παιδεία, η Λακωνία θα ενισχυθεί για φέτος από το Υπουργείο Παιδείας με το πρόσθετο ποσό των 160 εκατο. δρχ., το οποίο θα διατεθεί κυρίως για την επισκευή σχολικών κτιρίων και για την υλικοτεχνική υποδομή τους. Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Παιδείας θα χορηγήσει συνολικά και σαν πρώτη δόση για το 1989 ποσό 12 δισ. σε όλες τις σχολικές μονάδες Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης της χώρας. Εξάλλου, το Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας χρηματοδοτεί με ποσό 190 εκατο. δρχ. το έργο επέκτασης του αεροδρομίου Σπάρτης.

Τέλος, υπενθυμίζεται ότι για το 1989 ο Νομός Λακωνίας έχει επιχορηγηθεί με το ποσό των 260 εκατο. δρχ. από το Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, το οποίο (ποσό) αποτελεί την πρώτη δόση του ειδικού αναπτυξιακού προγράμματος που έχει τριετή διάρκεια και είναι συνολικού ύψους 1.193.400.000 δρχ.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΙΜΑΤΟΣ ΚΑΡΥΩΝ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— Στις 7-3-89 η Αιμιλιανή σύζ. Γεωργίου Κωσταντάρου γέννησε κοριτσάκι στη Σελλασία.
— Στις 14-2 η Νικολέττα Φώτη Κολοβού γέννησε αγοράκι, στην Αράχοβα.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Να ζήσουν

Ο Νίκος Τιμόθεου Κουράκος, εγγονός της Πηνελόπης Δημ. Ματάλα, αρραβωνιάστηκε στη Σπάρτη με την Ντίνα Γεωρ. Κατωρή, από τους Μολάους.

Ο Φίλιππος Π. Πουλοκέφαλος αρραβωνιάστηκε με την Αντωνία Κώνστα, γιατρό.

— Ο Κων/νος Αναγνωστόπουλος, γιος της Βασιλικής Φουντά, από το Θεολόγο, αρραβωνιάστηκε με την Αθηνά Αλεξανδρή από την Αθήνα.

— Η Αγγελική Σπ. Βουλουμάνου, κόρη της Νίκης Βουκώδη, αρραβωνιάστηκε με το Μίμη Π. Κωστιάνη από την Γκοριστά.

— Η Άννα Κων. Ντάρμου αρραβωνιάστηκε στη Σπάρτη με το Θόδωρο Οικονόμου.

— Η Ευαγγελία Ι. Γαλάτα, από το Θεολόγο αρραβωνιάστηκε με το Νίκο Γαρυφάλλη από τον Καναδά.

Συγχαρητήρια

ΓΑΜΟΙ

Στις 4-3-89 ο Πάνος Κ. Μαχαίρας, τ. πρόεδρος της Αράχοβας, παντρεύτηκε με την Τασία Κ. Αρφάνη από τη Σελλασία.

— Στις 8 Μαρτίου παντρεύτηκε στην Αθήνα η Ελευθερία Ι. Βασιλάκη, κόρη της Καλλιόπης Διαντζίκη.

Να ζήσουν

ΘΑΝΑΤΟΙ

Στις 17 Φεβρ. 1989 πέθανε ξαφνικά στα Βρέσθena ο Θεμιστοκλής Θωμόπουλος ετών 73.

— Πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στην Αράχοβα η Αλέξη Ανδρ. Λεβέντη (γ. Βουκώδη).

Την 1-2-89 πέθανε στη Μεσσηνία ο Ευάγγελος Γ. Αργυράκης, 89 ετών και κηδεύτηκε στη Σελλασία.

— Στις 15-2 πέθανε ξαφνικά στην Αθήνα και κηδεύτηκε στα Χρύσαφα, ο δικηγόρος Δημ. Η. Καρελλάς.

— Στις 6-4-89 πέθανε και κηδεύτηκε στον Κλαδά ο Γιάννης Δούσμανης.

— Πέθανε και κηδεύτηκε στον Αφησού ο Ηλίας Ψυχάρης, 62 ετών.

— Στις 15-4-89 πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα, ο γιατρός Πέτρος Κουτσόγεωργας.

Συλλυπητήρια

Αφίξεις

— Ο γιατρός Τάκης Βουκώδης ήλθε από την Αμερική για να ιδεί τους γονείς του και ιδιαίτερα τη μητέρα του που είναι άρρωστη.

— Ο Βασίλης Διαντζίκης ήλθε από την Αμερική με το γιό του για να παρευρεθούν στους γάμους της ανηψιάς του Ελευθερίας Βασιλάκη.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

Την Κυριακή 19 Μαρτίου άρχισε το πρωτάθλημα και ο ΚΑΡΥΑΤΗΣ κέρδισε εκτός έδρας τον «Άγιο Γεώργιο» Ανωγειών με 5-2.

Την ομάδα αποτελούν οι εξής παίκτες: Γιώργος Διαμαντούρος, Μαρίνος Αρβανίτης, Ανδρέας Τράκας, Σταύρος Δαλακούρας, Θεόδωρος Σταθάκης, Νίκος Πανούσης, Γιάννης Κοψιαύτης, Νίκος Τράκας, Θόδωρος Μεντής, Δημήτρης Κουτσόγεωργας, Βασίλης Χονδρόπουλος (από την Αράχοβα) καθώς και ο Σταύρος Τριανταφυλλάκος από τα Βρέσθena και ο Ρούλης από το Βασαρά.

Στο πρώτο παιχνίδι με τα Ανώγεια 2 γκολ έβαλε ο Νίκος Τράκας, 2 ο Ρούλης και 1 ο Νίκος Πανούσης.

Συγχαρητήρια

ΓΙΑ ΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ ΑΡΑΧΟΒΑΣ

Από το Νομ. Ταμείο έχουν εγκριθεί από πέρσι και θα απορροφηθούν εφέτος 500.000 δρχ. για το γήπεδο μπάσκετ, το οποίο, παρά τις καθυστερήσεις των εργασιών, αποπερατώνεται και υπολογίζεται ότι μέχρι τέλους Ιουνίου θα είναι εντελώς έτοιμο.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΒΑΣΑΡΑΣ

Όπως μας πληροφορήσε ο γραμματέας Γιάγκος Σγουρίτσας δόθηκαν στην κοινότητα 1.000.000 δρχ. από τη Δ/ση Γεωργίας για βελτίωση βοσκοτόπων, σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΟΚ και από το Νομαρχιακό Ταμείο 1.000.000 για συντήρηση αγροτικών δρόμων και 500.000 για αποχετεύσεις.

ΚΛΑΔΑΣ

Από το Νομ. Ταμείο δόθηκαν 1.300.000 για συντήρηση του αρδευτικού δικτύου.

Από τη γραμματέα του Κοιν. μάθαμε ότι έγινε αποκριάτικο γλέντι στην ταβέρνα Ηλία Σουρλή, την Τσικνοπέμπτη και τις δύο Κυριακές της Αποκριάς. Την Καθαρή Δευτέρα άναψαν φωτιές στην πλατεία και χόρεψαν μασκαρεμένοι, με μεγάλο κέφι, πολλοί κάτοικοι του χωριού.

ΑΡΑΧΟΒΑ

Ο γραμματέας Γιάννης Κοψιαύτης, από τον οποίο μάθαμε και τα αθλητικά νέα, μας είπε ότι από το Νομ. Ταμείο εγκρίθηκαν 1.500.000 δρχ. για το έργο της ύδρευσης του χωριού και 1.000.000 για την αποχέτευση.

ΡΕΣΙΤΑΙ ΠΙΑΝΟΥ ΤΟΥ ΧΑΡΗ ΔΗΜΑΡΑ

Ο ΕΙΚΟΣΑΧΡΟΝΟΣ πιανίστας Χάρης Δημαράς εμφανίστηκε πρόσφατα σε συναυλία που πραγματοποιήθηκε στο «Παλλάς» στα πλαίσια του κύκλου «Οι νέοι για τους νέους».

Ο Χάρης Δημαράς έχει τιμηθεί με πολλές διακρίσεις ανάμεσα στις οποίες και το πρώτο βραβείο Σοπέν που κέρδισε σε διαγωνισμό που πραγματοποιήθηκε το 1985 στην Καλιφόρνια, για μουσικούς κάτω των 18 ετών.

Αυτό τον καιρό συνεχίζει τις σπουδές του, με υποτροφία που του απένειμε το Συμβούλιο Μουσικών της Βρετανίας, στο Βασιλικό Κολλέγιο του Λονδίνου.

Ο νεαρός καλλιτέχνης είναι γιός του Βρεσθιανίτη δικηγόρου Πεντηκοστίνου Δημαρά.

Συγχαρητήρια

*

ΝΕΟ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ ΣΤΗ ΣΠΑΡΤΗ

Η εκλεκτή Αραχοβιτοπούλα Βένια Παρ. Κουτσόγεωργα, πτυχιούχος Φαρμακευτικής Σχολής Παν. Θεσσαλονίκης, άνοιξε σε κεντρικό σημείο της Σπάρτης φαρμακείο, το οποίο λειτουργεί εκεί.

Είναι το δεύτερο Αραχοβίτικο φαρμακείο στη Σπάρτη πρώτη (αν δεν κάνω λάθος) φαρμακοποιός, που έβγαλε η Αράχοβα είναι η Μαρία Γεωργίου Πρεκεζέ, που έχει φαρμακείο στην πλατεία της Σπάρτης.

Συγχαρητήρια στις δύο Αραχοβιτοπούλες!

*

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΔΗΜΟΥΣ

Αγαπητή Αννίτα

Δεχθείτε τα συγχαρητήριά μας για την τόσο καλή ενημέρωση της εφημερίδας σας, που μας δίνει μεγάλη χαρά και μαθαίνουμε όλα τα νέα του εξωτερικού δια τους πατριώτες μας και ιδιαίτερα της Αυστραλίας, διότι σαν πρωτοπόροι που είχαμε πάει εκεί, θυμόμαστε τα δύσκολα πρώτα χρόνια και τώρα μαθαίνουμε ότι τα Αραχοβιτάκια παίρνουν πτυχία και γίνονται επιστήμονες. Συγχαρητήρια στα παιδιά και γονείς. Ακόμη θέλουμε να συγχαρούμε τους πατριώτες της Μελβούρνης, που αναγένησαν το Σύλλογο και ευχόμεστε στο Διοικητικό Συμβούλιο καλή πρόοδο και να θυμούνται τα ήθη και έθιμα του χωριού μας και ευχόμεστε σε όλους τους πατριώτες ξενιτεμένους της Αυστραλίας, Αμερικής, Καναδά, αδέρφια, συγγενείς και φίλους ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ!

Επιθυμούμε, όποιος έχει την ευχέρεια να έρθει το καλοκαίρι στο χωριουδάκι μας, να πιούμε ένα ποτήρι νερό κάτω από τον πλατάνο, να κάνουμε πλατανοθεραπεία, γιατί η Πατρίδα είναι η Μύνα και η ξενιτιά η καλή Μητριά.

Καλή αντάμωση. Με αγάπη Μαρία και Παρασκευάς Κολοβός.

Σπάρτη 15-3-1989

Απο τους Συλλόγους μας ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΑΡΥΑΤΩΝ

Ο Σ.Α.Κ. έχει προγραμματίσει γενική συνέλευση των μελών του, την Κυριακή 14 Μαΐου, ώρα 9 π.μ. στην αίθουσα του Συνδέσμου των εν Αττική Λακεδαιμονίων, Πειραιώς 43 3ος όροφος (τηλ. 3241.848).

Θα γίνει απολογισμός και έκθεση πεπραγμένων της διετούς θητείας του Δ.Σ. και θα γίνουν αρχαιρεσίες εκλογής νέου Δ.Σ. Παρακαλούνται όλα τα μέλη να προσέλθουν και να λάβουν μέρος στις συζητήσεις που αφορούν το Σύνδεσμο και το χωριό μας. Επίσης παρακαλούνται τα μέλη να δείξουν προθυμία και να θέσουν υποψηφιότητες για το νέο Δ.Σ. στο οποίο καλούνται να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους.

Η θητεία του νέου Δ.Σ. θα είναι τριετής.

*

Η ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΑΣΣΑΡΑΙΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

Με επιτυχία έγινε και εφέτος η συνεστίαση με χορό του Συλλόγου Βασσαραιών «ο Διόνυσος», την Τσικνοπέμπτη, στο κέντρο διασκέδασης «Αστέρια», στο Χαλάνδρι.

Εκεί δόθηκε η ευκαιρία σε πολλούς Οινούντιους από το Βασσαρά, Βρέσθena, Αράχοβα, Τσούνι κ.τ.λ. να συναντηθούν και να διασκεδάσουν με τους φίλους τους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο και ο πρόεδρος κ. Νίκος Μιχόπουλος ευχαριστούν όλους τους παραβρέθησαν καθώς και όσους πρόσφεραν δώρα και βοήθησαν στην επιτυχία του χορού και της λαχειοφόρου αγοράς.

ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ & ΣΙΔΗΡΟΥ

ΣΤΡΑΝΤΖΑ - ΨΑΛΙΔΙ & ΛΑΜΑΡΙΝΕΣ

ΑΦΟΙ ΧΡ. ΑΡΔΑΜΗ Ο.Ε.

ΟΘΩΝΟΣ - ΑΜΑΛΙΑΣ 64 - ΣΠΑΡΤΗ

☎ 24 530 & 22 197 Α.Φ.Μ. 81 669 370

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΕΤΡΟΥ

Ο Άγιος Πέτρος γίνεται αυτάρκης, επιτέλους, σε νερό. Η πρώτη αυτή είδηση διαβάζεται παράξενα απ' όσους ξέρουν το όμορφο χωριό μας με τις πολλές του βύσες και το άφθονο πράσινο, που κυριολεκτικά το πνίγει. Κι όμως τα τελευταία χρόνια κάθε καλοκαίρι, γίνονταν αισθητή η έλλειψη του νερού.

Θυμάμαι, πέρσι, τον πρόεδρο κ. Γιάννη Αρφάνη που ήρθε στην Αθήνα και βρήκε εμάς, το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Άγιοπετριτών Αττικής, γιομάτος αγωνία. «Βοηθείστε μας γιατί θα διψάσουμε» μας είπε και πράγματι το περασμένο καλοκαίρι οι Άγιοπετρίτες δίψασαν!

Το Δ.Σ. του Συλλόγου, που ένιωσε την αγωνία του προέδρου, κατέβηκε στο χωριό το Δεκαπενταύγουστο πέρσι και μαζί με τον πρόεδρο, κινητοποίησε τους πάντες, ντόπιους και παραθεριστές.

Όλοι έβαλαν το χέρι στη τσέπη κι έδωσαν χρήματα, άλλο από το περίσσειμά τους κι άλλο από το υστέρημά τους και συγκεντρώθηκαν συνολικά 1.262.000 δρχ. που αποτέλεσαν τη βάση να ξεκινήσει το έργο υδροδότησης του χωριού, από τη γεώτρηση του «Καπελεντζή». Αλλά τύχη αγαθή, το ένα καλό φέρνει το άλλο! Στο χωριό εκείνη την εποχή παραθέρριζε ο ομογενής συμπατριώτης στην Αμερική κ. Δημήτρης Μαχαίρας, είδε όλη την κίνηση, έδωσε κι αυτός 200 δολάρια και, σε συζήτηση που είχε με συμπατριώτη και μέλος του Δ.Σ. του Συλλόγου Άγιοπετριτών Αττικής κ. Γιώργο Τσιαμούρη τον πληροφορήσε και του υποσχέθηκε να τον φέρει σ' επαφή με τον Βαμβακίτη επιχειρηματία, τον κ. Θεόδωρο Βρούντα.

Ο Θεόδωρος Βρούντας, που είναι Βαμβακίτης από πατέρα και η μάνα του ήταν Αραχοβίτισσα (γ. Λεβεντάκη) είναι ο εκτελεστής της διαθήκης Βασιλείου και Ζωής Λούπου. [Με τη διαθήκη αυτή θα ασχοληθούνε στο επόμενο φύλλο οι ΚΑΡΥΕΣ].

Η πρώτη συνάντηση - γνωριμία έγινε στο χωριό. Στη δεύτερη συνάντηση, που έγινε στην Αθήνα, ο κ. Βρούντας υποσχέθηκε στους κ. Γιώργο Τσιαμούρη και πρόεδρο Γιάννη Αρφάνη που τον συνάντησαν, να δώσει χρήματα αρκετά, μέχρι έξι εκατομμύρια για να γίνει κι άλλη γεώτρηση και έργο, για να υδροδοτηθεί το χωριό με πρόσθετο νερό, ώστε να λυθεί οριστικά το πρόβλημα νερού στον Άγιο Πέτρο.

Αλλά ποιά ήταν η προέλευση των έξι εκατομμυρίων; Στην Αμερική έζησαν και πέθαναν ο Βασίλειος Γ. Λούπος και η σύζυγός του Ζωή, το γένος Κωνσταντίνου Οικονόμου, Άγιοπετρίτισσα από καταγωγή. Η μακαρίτισσα Ζωή, ποτέ δεν ξέχασε την πατρίδα της τον Άγιο Πέτρο κι έτσι το ζεύγος Λούπου μαζί με τ' άλλα, είχαν δώσει την εντολή στο κοινό φίλο τους Θεόδωρο Βρούντα να διαθέσει ένα ποσό, από την κληρονομιά που θ' άφηναν, για τον Άγιο Πέτρο.

Η επιθυμία υλοποιήθηκε, έγινε γεώτρηση, στη θέση «Παλιόμυλος» βρέθηκε αρκετό νερό, 25 κυβικά την ώρα, το έργο μπήκε μπροστά κι έτσι αυτή την εποχή γίνονται ταυτόχρονα δύο έργα στο χωριό, που σύντομα θα τελειώσουν, ώστε μέσα στο Μάη ή το πολύ τον Ιούνιο, ο Άγιος Πέτρος να υδροδοτηθεί με νερό, 40 κυβικά την ώρα, από τις δύο γεωτρήσεις.

Ο καλός φίλος κ. Βρούντας προσφέρθηκε να χρηματοδοτήσει και το έργο του Καπελεντζή αν τα χρήματα που διαθέτει ο Σύλλογος και η Κοινότητα δεν επαρκέσουν για την αποπεράτωση του έργου.

Μέσα στον Απρίλη τα έργα θα έχουν αποπερατωθεί και, αν η Δ.Ε.Η. βάλει το ρεύμα εγκαίρα, ελπίζουμε του Αγίου Νεΐλου να κατέβουμε στο χωριό, να κάνουμε μαζί με την κοινότητα τα εγκαίνια λειτουργίας των έργων, όπου θα τιμηθούν όλοι όσοι βοήθησαν και πρώτα - πρώτα ότι ο Θ. Βρούντας και στη γιορτή που θα γίνει «θα τα κάψουμε δεόντως!».

Από το Διοικ. Συμβούλιο του Συλλόγου των Άγιοπετριτών Αθηνών

*

Σχολή πετρομαστόρων ιδρύεται στην περιοχή μας από τον ΟΑΕΔ

Από το διοικητικό συμβούλιο του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού αποφασίστηκε η ίδρυση στην περιοχή μας σχολής τεχνικής και επαγγελματικής κατάρτισης παραδοσιακών κτιστών (πετρομαστόρων).

Η εκπαίδευση θα διαρκέσει 160 εργάσιμες ημέρες, με δικαίωμα συμμετοχής ανέργων κατά προτίμηση ανδρών και γυναικών ηλικίας 16-46 ετών. Ο ΟΑΕΔ θα τους πληρώσει τα ασφάλιστρα του ΙΚΑ και θα τους επιδοτήσει με ποσό 500-1.400 δραχμών την ημέρα, ανάλογα με την οικογενειακή τους κατάσταση.

Η θεωρητική διδασκαλία θα γίνεται σε αίθουσα του Δημοτικού Σχολείου Μυστρά, ενώ για την πρακτική εξάσκηση έχει επιλεγεί κατάλληλος χώρος στην Μαγούλα.

Η σχολή θα προσλάβει για εκπαίδευση μικρό αριθμό ενδιαφερομένων, που δεν θα υπερβαίνει τους τριάντα.

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΣΑΡΑΝΤΑ ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ

Στις 9 Μαρτίου γιορτάστηκε η μνήμη των Σαράντα Μεγάλων Μαρτύρων της Ορθοδοξίας στην ομώνυμη μονή της περιοχής μας. Στον εσπερινό και στην ακολουθία του εορτασμού χοροστάτησαν οι σεβ. Μητροπολίτες Γόρτυνας και Μεγαλοπόλεως κ. Θεόφιλος και ο Μητροπολίτης Σπάρτης κ. Ευστάθιος.

Παραβρέθηκε ο νομάρχης Λακωνίας Αριστείδης Νιζάμης και άλλοι αξιωματούχοι καθώς και πλήθος κόσμου από τα γύρω χωριά και τη Σπάρτη. Από την Αράχοβα πηγαίνουν πολλοί προσκυνητές εκεί τα τελευταία χρόνια, από τότε που ιερέας του χωριού ανέλαβε ο αρχιμανδρίτης κ. Νικόδημος, ο οποίος είναι και ιερομόναχος της Ι.Μ. Αγίων Σαράντα.

Από τις παραμονές πολλές Αραχοβίτισσες βοηθάνε στην καθαριότητα και στολισμό της ιστορικής μονής, η οποία δυστυχώς τείνει να ερειπωθεί και χρειάζεται συστηματική συντήρηση.

ΜΝΗΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ελληνίδα στη σκλαβιά και στην επανάσταση του 1821

Τετρακόσια χρόνια κρατήθηκε άσβεστη μέσα στις καρδιές των Ελλήνων η φλόγα και η ελπίδα για την ανάσταση του Γένους, ώσπου η φλόγα αυτή έγινε φωτιά και ξεχύθηκε στη στεριά και στη θάλασσα, και βρέθηκε όλη η Ελλάδα στα όπλα.

Στρατιές οι ήρωες αλλά και οι ηρωίδες, που αγωνίστηκαν και με αφάνταστες θυσίες πέτυχαν να ξαναφέρουν στη μαρμαρένη γη την ελευθερία.

Δίπλα στα μεγάλα ονόματα των ανδρών στέκουν χιλιάδες ηρωικές μορφές γυναικών, γνωστές και άγνωστες.

Αυτές τις γυναίκες έχουμε καθήκον να τις τιμούμε και να τις μνημονεύουμε γιατί σαν ελληνίδες μάνες, σύζυγοι ή αδελφές είναι πραγματικά άξιες για μίμηση και για τιμή.

Πώς ζούσαν οι γυναίκες στη σκλαβωμένη Ελλάδα; Με τι ασχολούνταν; Τι σκέπτονταν;

Είναι γεγονός ότι οι γυναίκες εκείνες είχαν βαρείες υποχρεώσεις και σοβαρά καθήκοντα.

Δούλευαν σκληρά στο σπίτι και στα χωράφια γιατί έπρεπε να αυξάνουν την παραγωγή σε αγροτικά προϊόντα και σε ζώα.

Συχνά η γυναίκα δούλευε μόνη της όταν ο άνδρας φυγοδίκουσε και κρυβόταν, ή πολεμούσε στα βουνά, ή βρισκόταν στη φυλακή.

Επίσης συχνή ήταν η χηρεία και η ορφάνια. Ξένοι περιηγητές περιγράφουν τις ελληνίδες με μαύρο μαντήλι, στο κεφάλι γιατί συνήθως πενθούσαν τον άντρα, τον πατέρα, τον αδελφό ή το γιο.

Η χήρα ελληνίδα αγωνιζόταν να διαθρέψει τα παιδιά της και να διασώσει την περιουσία της από τις αρπακτικές διαθέσεις των Τούρκων, των «γραμματικών» και των «φοροεισπρακτόρων».

Πολύ παραστατικά περιγράφει ένα ωραίο δημοτικό τραγούδι την απελπισία μιας χήρας, που της έβαλαν φόρο 500 γρόσια.

«Δένει τα χέρια της σταυρό και τα μαλλιά της κόμπο κινάει και πάει στ' αμπέλι της με χέρια σταυρωμένα. Κι άπλωσε τα ξανθά μαλλιά, τρέχουν τα μαύρα δάκρυα. —Αμπέλι μου πλατύφυλλο και κοντοκλαδεμένο, βαριά χρέη μου ριζάνε και θε να σε πουλήσω».

Επίσης η ελληνίδα μάνα είχε να διαφυλάξει τα αγόρια της από το «γενιτισαρισμό» και τα κορίτσια από τους τούρκους.

Έτσι διατηρήθηκε 400 χρόνια άσβεστο το μίσος για τους αλλόθρησκους και ήταν φοβερή ντροπή για τον άνδρα αλλά και την γυναίκα το να τουρκέψουν.

Η Καραντάναια σκότωσε με τα ίδια της τα χέρια το παιδί της γιατί ήθελε να γίνει τούρκος.

Επίσης η λαϊκή ψυχή δεν ανεχόταν γάμο ελληνίδας με τούρκο γιατί έχανε η θρησκεία και η πατρίδα μια ψυχή.

—Λιάκaina, δεν παντρεύεσαι, δεν παίρνεις τούρκο άντρα να σ' αρματώσει στο φλουρί και στο μαργαριτάρι; Και η Λιάκaina απαντάει.

—Κάλλιο νά ιδώ το αίμα μου τη γη να κοκκινίσει παρά να ιδούν τα μάτια μου τούρκο να με φιλήσει.

Αυτές οι γυναίκες διατήρησαν τους θρόλους και τις παραδόσεις του έθνους μας. Μιλούσαν στα παιδιά τους για τη «μεγάλη εκκλησία» για το «μαρμαρωμένο βασιλιά» για τα περασμένα μεγαλεία της πατρίδας και τα μάθαιναν να είναι υπερήφανα για την καταγωγή τους.

Τα βοηθούσαν όσο μπορούσαν και τα παρακινούσαν να μαθαίνουν γράμματα και τα πήγαιναν στον παπά ή στο δάσκαλο για να μάθουν ανάγνωση και γραφή.

Μόνες τους ύφαιναν στον αργαλειό τα ρούχα όλης της οικογένειας με μαλλί ή με βαμβάκι, που οι ίδιες είχαν επεξεργαστεί σε νήματα.

Εκτός όμως από τα καθημερινά ρούχα όλες φιλοδοξούσαν να φτιάξουν τη λαμπριότητα στολή του άντρα τους, τη δική τους και των παιδιών τους. Εκεί άφηναν τη φαντασία τους να ζωγραφίζει τα παραδοσιακά σχέδια με χρυσές και μεταξωτές κλωστές, πράγμα που φανερώνει ότι η ελληνίδα αν και ζούσε στη φτώχεια και στη σκλαβιά δεν είχε χάσει την καλαισθησία της και την αγάπη της για το ωραίο.

Και κεντώντας τραγουδούσε τα δημοτικά τραγούδια, που περισσότερο από κάθε τι άλλο εκφράζουν τον ψυχικό κόσμο και τον ξεχωριστό χαρακτήρα του ελληνικού λαού.

Τα παραμύθια και τα νανουρίσματα, που έλεγε στα παιδιά της κι εκείνα εκφράζανε τους πόθους του έθνους για ελευθερία και για καλύτερη ζωή.

Όταν ο θάνατος έπαιρνε αγαπημένο πρόσωπο της οικογένειας, της γειτονιάς ή του χωριού τότε οι γυναίκες θρηνοούσαν ατομικά ή ομαδικά διαιωνίζοντας έτσι την πανάρχαια ελληνική συνήθεια του μεταθανάτιου θρήνου.

«Τ' Ανδρικού η μάνα θλίβεται, τ' Ανδρικού η μάνα κλαίει. Προς τα βουνά συχνογεννά με τα βουνά μαλώνει»

ή *Νάκουγα κει τη Λούκαινα, του Λούκα τη γυναίκα πώς κλαίει, πώς μοιρολογά, πώς μαύρα δάκρυα χύνει. Και αλλού:*

— Πικρά μαντάτα σούφερα από τους καπετάνιους; — Τον Νικολάκη πιάσανε, τον Κωσταντή βαρέσαν.

Τα μάγουλά της έπασε, ψιλή φωνίτσα σέρνει.

—Πού 'σαι μανούλα, πού 'σαι θειά, πιάστε μου το κεφάλι και δέστε το σφιχτά - σφιχτά για να μοιρολογήσω».

Αλλά η ελληνίδα γυναίκα της Τουρκοκρατίας δεν είναι ικανή μόνο για κεντήματα, τραγούδια και μοιρολογία.

Είναι άξιος βοηθός του άνδρα της στον πόλεμο κατά των άπιστων.

«Δώδεκα χρόνους έκαμε μια κόρη με τους κλέφτες κανείς δεν την εγγύρισε πώς ήταν κλεφτοπούλα» και αλλού.

«Ποιός είδε ψάρι στη στεριά και θάλασσα σπαρμένη ποιός είπε κόρη όμορφη στα κλέφτικα ντυμένη».

Στα διάφορα προεπαναστατικά κινήματα και στο μεγάλο ξεσηκωμό του 21 η ελληνίδα φθάνει σε μεγάλες εξάρσεις πατριωτισμού.

Αυτή που κάποτε ίσως έλεγε στο παιδί της.

«Βασίλη, κάτσε φρόνιμα να γίνεις νοικοκύρης» τώρα του δίνει τα όπλα και του ζητάει σαν αρχαία Σπαρτιάτισσα να τα φέρει τμημένα πίσω. Ένα δημοτικό τραγούδι διηγείται πως τον Κίτσο τον έπιασαν οι Τούρκοι και τον πάνε για κρεμάλα.

«Κι όλο ζοπίσω πήγαινε η δόλια του μανούλα.

—Κίτσο μου, πούναι τάρματα που τάχεις τα σαπράζια; τις πέντες αράδες τα κομπιά τα χλωροκαπνισμένα;»

Και ο Κίτσος κοιτάζοντας για τελευταία φορά τη μάνα του της λέει με απορία και με παράπονο.

—Μάνα, δεν κλαίς τα νιάτα μου, δεν κλαίς τη λεβεντιά μου, μον κλαίς τα έρμα τα σπαθιά, τα δόλια τα σαπράζια;»

Σε τέτοιες εξάρσεις πατριωτισμού βρέθηκαν οι Σουλιώτισσες, των οποίων τις υπερήφανες πράξεις αποθανάτισε η λαϊκή μούσα.

«Και μια βαριά Σουλιώτισσα, συντρόφισσα της Χαίδως έχει ντουφέκι μαντζαρά, κορδέλα πέρα ως πέρα τσιφτί (2) πιστόλες δάντζικες, σπαθί μαλαματένιο.

Και η Λένω Μπότσαρη.

«Σέρνω ντουφέκι δάμασκι, πιστόλες ασημένιες, και ζωντανή δεν πιάνομαι εις των τουρκών τα χέρια».

Και αλλού.

«Που πολεμάει η Τζαβέλαινα σαν άξιο παλληκάρι παίρνει στα δόντια το σπαθί, στα χέρια το ντουφέκι».

Με την ίδια πίστη στο χρέος του αγώνα κατά των άπιστων πολέμησαν οι Μανιάτισσες στη μάχη της Βέργας (1826), όπου με τα δρεπάνια του θερισμού κυνήγησαν τους αραπάδες του Ιμπραήμ και τους έριξαν στη θάλασσα. Να πως τραγούδησε η μανιάτικη ποίηση τον ηρωισμό των γυναικών εκείνων.

«Βλέπω γυναίκες να χερούν με τα δρεπάνια που βαστούν τους Αραπάδες να χτυπούν. Εύγε σας, μεταεύγε σας γυναίκες, άντρες γίνετε σαν αντρείωμένες κρούετε σαν Αμαζόνες μάχεστε».

Η «Γενική Εφημερίς της Ελλάδος» έγραφε τότε «Ήκουσεν ίσως ο Ιμπραήμης ότι εις την Σπάρτην οπλοφορούσι και οι γυναίκες και αντιφιλοτιμούνται προς τους άνδρας. Αλλ' ίσως δεν το επίστευεν. Ιδού τώρα ότι ηξιώθη να το ιδή» (Γ. Φτέρη. Μάνη, Πατρίδα μου σελ. 40).

Έτσι στις 25 Μαρτίου την ημέρα που τιμούμε το «κοινό των γυναικών καύχημα» την μητέρα του Χριστού, ας τιμήσουμε ξεχωριστά τις ηρωικές γυναίκες της Τουρκοκρατούμενης Ελλάδας τις μανάδες, τις αδελφές και κόρες, που μαζί με πατέρες, άντρες, γιούς και αδελφούς τους, αγωνίστηκαν τον τίμιο αγώνα και χάρισαν σε μας το πολυτιμότερο αγαθό της ζωής, την ελευθερία.

Αννίτα Γ.Π.

ΤΑ ΒΡΕΣΘΕΝΑ, ΕΔΡΑ ΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΗΣ 7ης ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ Ν. ΛΑΚΩΝΙΑΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ

Ο Νομάρχης Λακωνίας επικύρωσε την ίδρυση του συνδέσμου, σύμφωνα με την υπ. αριθ. 62376/87 - 35736/3-6-88 ΦΕΚ τεύχος Β' και αφού διαπιστώθηκε η νομιμότητα της κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημ. Έργων «περί καθορισμού των γεωγραφικών ενότητων των ΟΤΑ, του Νομού Λακωνίας, η οποία δημοσιεύθηκε στο 508/20-7-88 ΦΕΚ τεύχος Β' και αφού διαπιστώθηκε η νομιμότητα των αποφάσεων των αντίστοιχων Κοινοτικών Συμβουλίων των Κοινοτήτων Βαμβακούς, Βαρβίτσας, Βασαρά, Βουτιάνων, Βρεσθένων Θεολόγου, Καρυών, Κοινιδίτσας, Σελλασίας, με τις οποίες συνιστούν αναπτυξιακό Σύνδεσμο με την επωνυμία ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΥ ΣΕΛΛΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΝΤΟΣ.

2. ΣΚΟΠΟΙ: του Συνδέσμου είναι:

α) Η εκπόνηση χωροταξικού σχεδίου και η μελέτη προγράμματος ανάπτυξης της περιοχής.

β) Η υποβοήθηση των ΟΤΑ του Συνδέσμου στην καταγραφή και ιεράρχηση των αναγκών, στην αξιολόγηση των αναγκαίων έργων υποδομής και στον προγραμματισμό τους.

γ) Η δημιουργία ή η επέκταση Τεχνικών Υπηρεσιών και η στελέχωσή τους με το κατάλληλο επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό.

δ) Η μελέτη, κατασκευή, διαχείριση και συντήρηση των έργων τεχνικής υποδομής που θα αναθέτουν οι Ο.Τ.Α.

ε) Η προμήθεια μηχανημάτων και υλικών για την κατασκευή και συντήρηση των έργων.

στ) Η προστασία του περιβάλλοντος.

ζ) Η αντιπυρική προστασία της περιοχής.

η) Η μελέτη, κατασκευή, διαχείριση και συντήρηση συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης των Ο.Τ.Α.

θ) Η καθαριότητα καθώς και η συλλογή η αποκομιδή ή διάθεση και η επεξεργασία των απορριμμάτων.

ι) Η προμήθεια και η διαχείριση συγκοινωνιακών μέσων.

ια) Η ίδρυση και λειτουργία διακοινωνιακών επιχειρήσεων.

ιβ) Η εκμετάλλευση τοπικών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

ιγ) Η αύξηση των εισοδημάτων των γεωργών και εργαζομένων της περιοχής.

ιδ) Η βελτίωση των Υπηρεσιών και του εξοπλισμού του δημοσίου τομέα.

ιε) Η συγκράτηση του πληθυσμού στον τόπο του.

ιστ) Η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών.

ιζ) Η μέριμνα για την εξασφάλιση γης για την βοσκή των ζώων των δημοτών και η βελτίωση βοσκοτόπων.

3. ΕΣΟΔΑ του αναπτυξιακού συνδέσμου είναι:

α) εισφορά των μελών τρία στα εκατό (3%) επί των τακτικών εσόδων του προηγούμενου έτους.

β) Πρόσοδοι από την περιουσία του Συνδέσμου.

γ) Δωρεές, επιχορηγήσεις και εισφορές από το Δημόσιο, ή άλλα φυσικά ή Νομικά πρόσωπα ή Οργανισμούς, Δωρεές Ομογενών κ.λ.π.

δ) Πρόσοδοι από τους φόρους, τέλη και δικαιώματα που επιβάλλονται υπέρ του Συνδέσμου.

ε) Επιχορηγήσεις από τους φορείς του Δημοσίου τομέα (άρθρ. 1 παρ. 6 του Ν. 1256/82) για την εκτέλεση έργων, την κάλυψη διαφόρων δαπανών και την πληρωμή των αποδοχών του προσωπικού του Συνδέσμου.

4. ΕΔΡΑ του Συνδέσμου ορίζεται η κοινότητα Βρεσθένων.

5. ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ του συνδέσμου καθορίζεται για αόριστο χρόνο.

6. Ο Σύνδεσμος διοικείται σύμφωνα με τις δ/ξεις του Δ.Κ.Κ.

Σημ. Ομόφωνη ήταν η απόφαση των Κ.Σ. για την ίδρυση του Συνδέσμου, αλλά διαφωνία υπήρξε ως προς την έδρα του.

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

ΠΑΝΟ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟ Chicago. Συγχαρητήρια για την εκλογή σου ως προέδρου του Συλλόγου Αραβοβιτών Σικάγου, στον οποίο από χρόνια προσφέρεις τις υπηρεσίες σου, με ενδιαφέρον και αγάπη. Σε ευχαριστώ για το γράμμα σου με τις κολακευτικές κρίσεις σου για τις ΚΑΡΥΕΣ και τις φροντίδες σου.

Ευχαρίστως σου στέλνω το 3ο φύλλο, που σου λείπει από τη σειρά και δεν χρειαζόταν να μου στείλεις χρήματα γι' αυτό. Και άλλοτε έχω γράψει ότι αν λείπουν ορισμένα φύλλα από τους συνδρομητές των ΚΑΡΥΩΝ, ευχαρίστως τα στέλνω δωρεάν, σε όσους μου τα ζητήσουν.

ΑΝΔΡΕΑ ΠΟΥΛΟΚΕΦΑΛΟ και Νίκο ΚΑΛΛΙΟ Chicago έλαβα τις συνδρομές σας και χάρημαι που η εφημερίδα απόκτησε δύο νέους αναγνώστες. Ευχαριστώ και θα χαρώ να μαθαίνω νέα σας. Ελπίζω οι διευθύνσεις σας, που έχω από τον κατάλογο του Συνδέσμου, ότι είναι οι σωστές.

ΣΠΥΡΟ ΒΛΑΧΟ. Ταύλανδη. Σπύρο, σ' ευχαριστώ για το γράμμα σου και τα καλά λόγια για τις ΚΑΡΥΕΣ. Συγχαρητήρια για την καλή πρόοδο της Στέβης.

Τον Αύγουστο στο χωριό για πλαστανοθεραπεία!

Στείλατε τη συνδρομή σας στην εφημερίδα «ΚΑΡΥΕΣ»; Σας παρακαλούμε μην την ξεχνάτε για να επιζήσει!

Ο ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΡΤΙΑΤΩΝ ΘΑ ΙΔΡΥΣΕΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ

Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, ο Δήμαρχος Δ. Ματάλας έχει εξαγγείλει την ίδρυση Δημοτικού Ραδιοφωνικού Σταθμού στη Σπάρτη.

Εν τω μεταξύ ο ιδιωτικός Ρ.Σ. «Ράδιο Σπάρτη» των κ. Ψηλακάκου και Σιγαλού Ο.Ε. λειτουργεί ήδη από μηνών, με μεγάλη ακροατικότητα και έχει αγαπηθεί από όλη τη Λακωνία.

Στους Βόρειους Δήμους εκπέμπει, αρκετές ώρες την ημέρα με επιτυχία ο ερασιτεχνικός σταθμός «Ράδιο Πελάνα». Ίσως υπάρχουν και άλλοι στα νότια του νομού ή και πιθανόν να υπάρξουν στο μέλλον σε διάφορες περιοχές. Επειδή ο νομός μας έχει προβλήματα στην ακρόαση των κεντρικών ραδιοσταθμών Αθήνας και Θεσσαλονίκης, οι Λακωνικοί ραδιοσταθμοί θα παίξουν σημαντικό ρόλο στη σωστή ενημέρωση, ψυχαγωγία και πολιτιστική επιμόρφωση του λαού της Λακωνίας. Γι' αυτό έχουν υποχρέωση, αντί πάσης θυσίας, οι υπεύθυνοι των ραδιοσταθμών να εξασφαλίσουν τις προϋποθέσεις για την αντικειμενικότητα στην ενημέρωση των ακροατών, μακριά από πολιτικές σκοπιμότητες και φανατισμούς και την καλή ποιότητα των προγραμμάτων.

«Βουτιάνοι!... Μωρ' γι' άκου χωριά»

Όταν το 1933 ο πατέρας μου πήρε μετάθεση από το Μπαλί της Κρήτης στους Βουτιάνους Λακωνίας, η γιαγιά μου ετοιμάστηκε από το Γεωργίτσι να μείνει μαζί του.

Καθώς μάζευε το νοικοκυριό της πήγαν οι γείτονες να τη βοηθήσουν και κάποια γυναίκα τη ρώτησε:

— Μωρ' Αθηνιά, πως είπες ότι το λένε το χωριό, που θα δασκαλεύει τώρα ο Γιώργης σου;

— Βουτιάνοι, είπε η γιαγιά μου.

— Βουτιάνοι! ψιθύρισαν όλοι με απορία το όνομα του άγνωστου χωριού.

Και ένας γέρο-γείτονας είπε με θαυμασμό.

— Βουτιάνοι! μωρέ, γι' άκου χωριά. Τι έχουν ν' ακούσουν ακόμη τ' αυτιά μας!

Και να σκεφτεί κανείς ότι οι Βουτιάνοι απέχουν από το Γεωργίτσι μόλις 35 χιλιόμετρα (μέσω Σπάρτης), και απ' ευθείας το ένα χωριό αγναντεύει το άλλο. Αλλά εκείνα τα χρόνια και τα σπίτια ήταν χαμηλά και τα λαδολύχναρα δεν φώτιζαν τα χωριά για να ξεχωρίζουν.

Όσο για ταξίδια, ελάχιστοι ήταν οι ταξιδεμένοι και πολλοί οι αταξίδευτοι.

Α.Γ.Π.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ

Από το βιβλίο του Αραχοβίτη συγγραφέα Κώστα Πίτσιου «ΚΑΡΥΕΣ»

Γενάρης 1943

Στις 6 του μηνός, ο νέος Πρόεδρος έστειλε στην Ιταλική Αστυνομία Σπάρτης με τον αγροφύλακα Γιαν. Πίτσιο 4 κυνηγετικά όπλα και αργότερα άλλα 20. Την άλλη μέρα με τα χαράματα, συνελήφθη στο σπίτι του από τον ίδιο το Διοικητή της Ιταλικής Καραμπινιερίας του χωριού, αυτός που γράφει το βιβλίο τούτο. Έκαμαν έρευνα στο σπίτι μας και με οδηγίαν ύστερα στο Γραφείο της Καραμπινιερίας, όπου μου έκαμαν 4ωρη εξαντλητική ανάκριση. Είχαν πάρει για μένα οι Ιταλοί, το περασμένο βράδυ, ανώνυμη επιστολή κατηγορούσε και 16 άλλα πρόσωπα, που τους κάλεσαν όλους στην ανάκριση, χωρίς όμως να τους φυλακίσουν αυτούς. Εμένα μ' έκλεισαν στη φυλακή, στο ισόγειο δωμάτιο του σπιτιού του Καρά, όπου έμεινα 15 μέρες. Πολύ βασανίστηκα και ταλαιπωρηθήκαμε απ' το συνωστισμό, το κρύο και την κακομεταχείριση των Ιταλών. Φανταστήτε 60 έως 80 κάποτε ανθρώπους σ' ένα δωμάτιο 20 τετραγωνικών μέτρων...

Όπως εξακριβώθηκε ύστερα, την επιστολή έστειλαν δυο απ' τους πιο επικίνδυνους και σιχαμερούς «συνεργάτες - προδότες» για ευτελείς σκοπούς: ήθελαν δηλ. να κλείνουν οι Ιταλοί στη φυλακή αθώους ανθρώπους και να παρουσιάζονται ύστερα αυτοί στους συγγενείς των

πρόθυμοι να μεσολαβήσουν τάχα στους Ιταλούς για την αποφυλάκισή τους: και όλη αυτή η μεσολάβηση και προστασία θα γινόταν φυσικά με την πληρωμή «λύτρων», που τα ζητούσαν τάχα οι Ιταλοί. Έτσι, με τον τρόπο αυτό, μερικοί κακοί Έλληνες και κάκιστοι άνθρωποι προκαλούσαν και προσπαθούσαν να εκμεταλλευθούν τη δυστυχία, στην οποία έριχναν με τόση ασυνειδησία και κακοήθεια τους συμπατριώτες και συμπολίτες τους. Μάζευαν βέβαια χρήματα και διάφορα άλλα είδη, μα κατάντησαν οι πιο μισητοί και σιχαμεροί άνθρωποι και Έλληνες. Αυτό το αηδέστατο και αποκρουστικό «εμπόριο» γινόταν, όπως μαθαίναμε τότε, σε συνεννόηση με τους Ιταλούς και Γερμανούς τις περισσότερες φορές, σε πολύ μεγάλη κλίμακα στις πόλεις.

Στις 20 του μηνός, οι Ιταλοί ζήτησαν απ' τον Πρόεδρο 1800 οκ. πατάτα για κάποιο μηχανοκίνητο τμήμα στρατού, που περνούσε πηγαίνοντας στη Σπάρτη. Πήραν βέβαια, αλλά μικρότερη ποσότητα. Άφησαν σήμερα οι Ιταλοί όλους τους Αραχοβίτες που κρατούσαν κλεισμένους στη φυλακή του χωριού. Την άλλη μέρα έφυγαν 150 ακόμη στρατιώτες κι έμειναν, όπως έγραφα πάρα πάνω, ως τέλη του Μάρτη, 100 περίπου στρατιώτες και καραμπινιέροι.

Φλεβάρης 1943

Την πρώτη του μηνός αυτού έβγαλαν διαταγή οι Ιταλοί και ζήτησαν να τους πα-

ραδοθούν όλα τα αγκαθωτά σύρματα, όπου και αν ήταν τοποθετημένα, στους κήπους, στις αυλές, στα χωράφια. Η διαταγή εκτελέστηκε.

Στις 12 του Φλεβάρη το πρωί, ήρθε από την Τρίπολη ο Ιταλός Διοικητής της Αστυνομίας λοχαγός Φεστούτσι. Συγκεντρωθήκαμε ύστερα από σχετική διαταγή όλοι οι Αραχοβίτες στο προαύλιο της Εκκλησίας του Αγίου - Αντρέα και μας μίλησε. Τόνισε ότι πρέπει να βοηθήσουν όλοι να συλληφθούν οι αντάρτες ένοχοι της επιθέσεως της 18 Δεμβρίου και ότι πρέπει όλοι να παραδώσουν τα όπλα. Φεύγοντας την ίδια μέρα ζήτησε και πήρε μαζί του ως 250 οκάδες πατάτα.

Στις 25 του μηνός, οι Ιταλοί που έμειναν στο Γύθειο, έστειλαν και ζήτησαν 1000 οκ. πατάτα, για να φυτέψουν εκεί. Συγκεντρώθηκε και στάλθηκε μια ποσότητα ως 700 οκάδες.

Μάρτης 1943

Εφαρμόζουν τώρα οι Ιταλοί, χάρις στη «συνεργασία» των λίγων κακών Ελλήνων, άλλη μέθοδο για να επιτύχουν την παράδοση των όπλων.

Καλούν κάθε τόσο στη Σπάρτη ονομαστικά τρεις μέχρη πέντε ή και περισσότερους Αραχοβίτες. Από καθένα ζητούν να τους παραδώσει το όπλο, που κατά τις πληροφορίες τους έχει, και του δηλώνουν καθαρά ότι ξεφύγουν και πού το έχει κρυμμένο και τι είδους όπλο είναι και τί μάρκα και τί νόμμερο ακόμη ή άλλο διακριτικό έχει.

Έτσι οι περισσότεροι έμειναν αναπολόγητοι, με ανοιχτό το στόμα από έκπληξη και αναγκάζονταν πια να το παραδίδουν. Όποιος αρνιόταν ή δεν το παράδιδε τον ξανάπιαναν, τον φυλάκιζαν και τον έδερναν αλύπητα «μέχρις αίματος». Σε άλλους γινόταν η πρόταση να προδώσουν κάποιον άλλον, που ήξεραν πως είχε όπλο, για να 'αποφύγουν, όπως τους έλεγαν, τις συνέπειες για το δικό τους.

Φυκακίστηκαν έτσι 7 ως 10 μέρες 20 πρόσωπα και ένας 40 ολόκληρες μέρες και κακοποιήθηκαν πολύ στη φυλακή, γιατί οι περισσότεροι δεν ήθελαν να παραδώσουν τα όπλα τους, επειδή το θεωρούσαν μεγάλη ντροπή. Μάζεψαν ωστόσο οι Ιταλοί την περίοδο αυτή (1-15 του Μάρτη) καμιά εικοσιπενταριά κυνηγετικά όπλα και 5-6 πιστόλια.

15 του Μάρτη. — Οι Ιταλοί ζήτησαν απ' το χωριό μαλλιά κατάλληλα για γλωστούφαντουργία, δεν μπόρεσαν όμως να μαζέψουν καθόλου.

29 του Μάρτη. Το βράδυ της μέρας αυτής ακούστηκε για πρώτη φορά από τη θέση Τσιαρνό το «χωνί». Έβριζε τους Ιταλούς και τις γυναίκες του χωριού που είχαν σχέσεις μ' αυτούς. Την άλλη μέρα, πρωί πρωί στις 5, χτύπησαν τις καμπάνες κι έδωσαν διαταγή οι Ιταλοί να μην επιχειρήσει να βγει κανένας απ' το χωριό, γιατί έβαλαν φρουρές σ' όλες τις εξόδους. Κλειστήκαμε όλοι στα σπίτια μας. Οι Ιταλοί κάλεσαν καμιά δεκαριά πρόσωπα που τα θωρήσαν ύποπτα για την ιστορία του χωνιού, αλλά δεν ανακάλυψαν τίποτε. Ύστερα από μια ώρα άφησαν τον κόσμο ελεύθερο να πάνε στις δουλειές τους.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΧΡΥΣΑΦΑ - ΒΡΕΣΤΕΝΑ

Γ. Γκλέκα

Για τα τοπωνύμια

Σ' απόσταση δώδεκα χιλμ. ανατολικά της Σπάρτης βρίσκεται η κοινότητα των Χρυσάφων (επίσημη ονομασία τα Χρύσαφα των Χρυσάφων), που ο λαός προτιμάει το όνομα του χωριού σε θηλυκό γένος, η Χρύσαφα, της Χρύσαφας, στη Χρύσαφα. Με το τοπωνύμιο αυτό έχουν πολλοί ασχοληθεί.

Ο Γ. Καψάλης από των στηλών της Μ.Ε. Εγκυκλοπαίδειας αναφέρει τη λαϊκή παράδοση, ότι πήρε το όνομα της η Χρύσαφα από κάποια αυτοκράτειρα που ονομαζόταν Χρύσαφα, αλλά αυτοκράτειρα με αυτό το όνομα δεν υπήρξε και επιβεβαιώνεται εδώ η παράδοξη επιθυμία να είναι οι ιδρυτές των πόλεων θεοί ή βασιλείς.

Το τοπωνυμικό Χρύσαφα προέρχεται από το οικογενειακό όνομα Χρυσάφας, που σημαίνει τον εργαζόμενο τον χρυσό. Από τους βυζαντινούς χρόνους εδίδετο η κατάληξη -ας σε ουσιαστικά ονόματα παραγόμενα από άλλα ουσιαστικά, και φανέρωναν τον κατασκευαστή ή πωλητή ή γενικά τον ασχολούμενο με το πρωτότυπο ουσιαστικό π.χ. βαγένι - βαγενάς, ή βαρελάς, λάδι - λαδάς, χρυσάφι - χρυσάφας.

Όσα παράγονται από ονόματα εργαλείων, αναβιβάζουν τον τόνο στην παραλήγουσα για να φανερώσουν ψυχική ομοιότητα με το παραγόμενο έργο π.χ. μαχαιράς Μαχαιράς, τσεκουράς - Τσεκούρας, τσιπάς - Τσιπάς, επώνυμα Λακωνικά.

Τα ονόματα μεγαλοϊδιοκτητών με κατάληξη σε -ης απ' όπου στην ιδιοκτησία τους έγιναν οικισμοί και ξεχάστηκαν οι ιδιοκτήτες, μετατράπηκαν σε ουδέτερου γένους για να συμφωνήσουν με το προσηγορικό χωριό: έτσι είπαν στου Γεωργίτη - στου Γεωργίτη, στου Παρδάλη - το Παρδάλι στου Γεράκη - το Γεράκι, στου Τσούνη - το Τσούνι κτλ.

Καθ' όμοιο τρόπο και τα εις -ας οικογενειακά ονόματα τοπαρχών, απ' όπου έγιναν ονόματα συνοικισμών, για να ικανοποιηθούν το γλωσσικό τους αίσθημα οι άνθρωποι, αφού δεν υπάρχουν ουδέτερα ουσιαστικά με κατάληξη -α στον ενικό, τα έκαναν ουδέτερα πληθυντικού αριθμού και ανέβασαν τον τόνο στην παραλήγουσα και είπαν το χωριό του Χρυσάφα - τα Χρύσαφα, δηλαδή η κατάληξη έγινε αιτία μεταβολής του γένους και αριθμού. Όμοιος είναι ο σχηματισμός πολλών τοπωνυμίων του Πάρνω-

ΧΡΥΣΑΦΑ. Μερική άποψη του χωριού.

να, όπως τα Μέλινα, τα Κούτροφα, τα Βούρβουρα, τα Τσίντζηνα, τα Βέρβηνα τα Βρέσθηνα.

Πολλά από τα παραπάνω τοπωνύμια έχουν ρίζες ξενικής προέλευσης, όταν όμως έφθασαν στην Ελλάδα άλλαξαν εθνικότητα και με τις παραγωγικές καταλήξεις που πήραν, προσαρμόστηκαν στη γραμματική και το συντακτικό μας.

Το τοπωνύμιο τα Βρέστενα έχει αλβανική ρίζα Vreshta, που σημαίνει αμπέλι, αλλά δεν είναι μαρτυρημένο ότι εγκαταστάθηκε αλβανικός πληθυσμός συμπαγής ώστε να αλλοιώσει τη γλώσσα και να μαρτυρεί ότι ο τόπος ήταν αμπελότοπος, διότι τότε έπρεπε να 'αφήσουν και κάποια άλλη ονομασία καλλιεργητικής φροντίδας, εργαλείου ή οργάνου χρησιμοποιούμενου κατά την καλλιέργεια. Αντίθετα, κατά τον Κουκουλέ τα χρησιμοποιούμενα εργαλεία είναι τα ίδια από αρχαιοτάτων χρόνων. Η ονομασία του χωριού δόθηκε, σύμφωνα με τα παραπάνω στου Βρεστενά τα Βρέστενα, επώνυμο το οποίο ο Βρεστενάς έδωσε ως ιδιοκτήτης της περιοχής, σε κάποια εποχή.

Η κωμόπολη ήταν έδρα επισκόπου και ο αναπτυσσόμενος λογισματισμός της έδωσε την προσωνυμία «επισκοπή Βρεσθέων», «Βρεσθένης» και «Ευρυσθένης». Για να δικαιολογηθεί το Ευρυσθένης, απεδόθη η κτίση του οικισμού στον βασιλέα της Σπάρτης Ευρυσθένη, αλλά αφού είχε ξεχαστεί η θέση της αρχαίας Σπάρτης κάποτε, έμεινε η θύμηση του βασιλιά Ευρυσθένη.

Αναφέρονται επίσης τα Βρέστενα σαν Ευρύστενα και εγρήφο ότι προέρχεται από το ευρύ στενό ολλά τα σύνθετα οι έννοιες των δύο συνθετικών πάντοτε συμπληρώνονται, δεν συγκρούονται — αφού είναι στενό πως είναι ευρύ.

Έτσι υποστηρίζεται ότι τα ονόματα των χωριών Χρύσαφα και Βρέστενα ή Βρέσθηνα προέρχονται από ονόματα μεγαλοϊδιοκτητών της γης.

Τσούνι 1950

Γεώργιος Δ. Γκλέκας

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ-ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Παρακαλούνται οι Λάκωνες συγγραφείς και όσοι έχουν βιβλία Λακώνων συγγραφέων και θέλουν να τα προσφέρουν στη νεοσύστατη «ΛΑΚΩΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΕΛΒΟΥΡΝΗΣ» να τα στείλουν στον υπεύθυνο σύμβουλο της ελληνικής κοινότητας Μελβούρνης Νίκο Πλατάνα ή να επικοινωνήσουν με την εφημερίδα μας.

Είναι μια αξιόπαινη προσπάθεια των απόδημων της Αυστραλίας, για την οποία έγραψαν οι ΚΑΡΥΕΣ σε προηγούμενο φύλλο (αρ. 12).

Ακόμη μπορούν να γράψουν τον τίτλο του βιβλίου και πού πουλιέται για να το προμηθευτούν οι υπεύθυνοι.

ΚΑΡΥΕΣ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΝΩΝΑ Τ. ΔΗΜΟΥ ΟΙΝΟΥΝΤΟΣ

Υπεύθυνη: **ANNITA ΓΚΛΕΚΑ - ΠΡΕΚΕΖΕ**

ΦΑΡΡΩΝ 10 - ΚΗΦΗΝΙΑ 14561 ΤΗΛ. 8076.778 - 6516.700

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ:

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 71 - ΤΗΛ. 3624.728 - 3609.342

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΔΡΧ. 700

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ-ΔΟΛ. ΗΠΑ 25

● Συνεχίζεται

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β. ΤΣΟΧΩΝΗΣ

Ένας από τους επιτυχημένους Βαμβακίτες με διεθνή προβολή και ακτινοβολία

Του συνεργάτη μας καθηγητή Νίκου Χ. Σταυρόπουλου.

Σε κάποια από τις μέρες του 1852, ο Βαμβακίτης Βασίλειος Τσοχώνης και η γυναίκα του Γαρυφαλλιά έφεραν στον κόσμο ένα από τα τέσσερα παιδιά τους, το Γεώργιο, που η μοίρα φαίνεται είχε φροντίσει να το προικίσει με όλα τα χαρίσματα του φωτισμένου και ικανού ανθρώπου.

Η ζωή και το έργο του μεγάλου αυτού τέκνου της Βαμβακούς, που το ανέδειξαν σε ένα από τα επιφανέστερα μέλη της Ελληνικής και Αγγλικής κοινωνίας και το τίμησαν με υψηλές ηθικές διακρίσεις, επειδή κατά τη γνώμη μου παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, τόσο για τους αναγνώστες της εφημερίδας «Καρύες», όσο και για κάθε έξυπνο επιχειρηματία και σωστό άνθρωπο, έκρινα ότι δεν θα ήταν άστοχο να εκτεθούν μέσα από τις στήλες της πάντα φιλόξενης και αγαπητής αυτής εφημερίδας. Και αυτό, γιατί ο Γεώργιος Β Τσοχώνης δεν ήταν απλά και μόνο, όπως πολλοί ίσως υποθέτουν, ένας απόλυτα επιτυχημένος και με διεθνές κύρος οικονομικός και επιχειρηματικός παράγοντας, στις επιχειρήσεις του οποίου σταδιοδρόμησαν και εξακολουθούν και σήμερα ακόμη να σταδιοδρομούν πάρα πολλοί, νέοι από τον τ. Δήμο Οινούντος και τη Λακωνία γενικότερα. Ήταν παράλληλα και κύρια θα έλεγα, ένας βαθύτατα προοδευτικός και δημοκρατικός άνθρωπος με πλούσια κοινωνική, εκπαιδευτική και ανθρωπιστική προσφορά.

Αυτό φαίνεται ολοκάθαρα από την εξιστόρηση που έκανε κατά την αναγγελία του θανάτου του ο αείμνηστος αντιπρόεδρος του Συνδέσμου των Απανταχού Βαμβακίτων, γιατρός, Κωστής Αγαθ. Νικολετόπουλος, στην ετήσια Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου της 19ης Ιανουαρίου 1930.

Παρουσία του γιατρού Δημητρίου Β. Τσοχώνη, αδελφού του θανόντος και επί σειρά ετών διατελέσαντος Προέδρου του Συνδέσμου, σε μια μακροσκελή, εμπειριστατωμένη και με κλιμακούμενο ενδιαφέρον ομιλία του, εμπνευσμένα προφανώς από τη μεγάλη μορφή του εκλιπόντος, αναφέρεται σε όλα σχεδόν τα στάδια του οδοιπορικού του ξεκινώντας από το πέρας των Γυμνασιακών του σπουδών μέχρι του θανάτου του. Το καθ' όλα ενδιαφέρον αυτό κείμενο, που λόγω της μεγάλης του έκτασης δεν είναι δυνατόν να περιληφθεί σε ένα δημοσίευμα, αλλά σε συνέχεια, με μια ελαφρά απλούστευση της γλώσσας του έχει ως εξής:

«Κύριε! Εκπληρώνοντας θλιβερό καθήκον, σας αναγγέλλω με μεγάλη θλίψη και συγκίνηση το θάνατο του Επίτιμου Προέδρου του Συνδέσμου μας και Μεγάλου Ευεργέτου αυτού και της ιδιαίτερης πατρίδας μας Βαμβακούς αιμνήστου Γεωργίου Β. Τσοχώνη, ο οποίος επήλθε στις 2 Δεκεμβρίου του περασμένου έτους και σε ηλικία 77 ετών. Αμέσως μόλις έμαθα το λυπηρό άγγελμα του θανάτου συλλυπήθηκα στο σπίτι του το φίλιτο πρόεδρό μας και αδελφό του κ. Δημήτριο Τσοχώνη και απέστειλα στο Manchester, στον

εκεί αδελφό του κ. Πρωθυρόνη συλλυπητήριο τηλεγράφημα, συνάμα δε κάλεσα σε έκτακτη συνεδρίαση το Διοικητικό Συμβούλιο για την έκδοση του σχετικού ψηφίσματος, το οποίο έστειλα στο Manchester με επιστολή προς τον κ. Πολυχρόνη, στην οποία και πάλι εξέφρασα τη βαθιά λύπη και συμμετοχή στο πένθος του Διοικητικού Συμβουλίου και όλων των μελών του Συνδέσμου. Σε αυτό ο κ. Πολυχρόνης έσπευσε να εκφράσει με επιστολή του τις άπειρες ευχαριστίες τόσο τις δικές του όσο και ολόκληρης της οικογένειάς του στο Διοικητικό Συμβούλιο και σε όλα τα μέλη του Συνδέσμου μας για τη συμμετοχή, την άπειρη συμπάθεια και θλίψη των μελών του, καθώς επίσης και για το ψήφισμα που στείλαμε με την αναγγελία του θανάτου του αιμνήστου αδελφού του Γεωργίου, τηλεγράφημα που επί λέξει γράφει: «Μέχρι τέλους της ζωής του δεν έπαυσε από του ν' αγαπά με όλη του την καρδιά την αγαπητή, σε όλους μας πατρίδα Βαμβακού».

Ο θάνατός του φαίνεται ότι επιταχύνθηκε, ίσως περισσότερο από το θάνατο της σεβαστής και πολυαγαπημένης συζύγου του Εύας, Αγγλίδας την καταγωγή, ο οποίος συνέβη στις 24 Σεπτεμβρίου του περασμένου χρόνου, με την οποία έζησε αρμονικότερα πάνω από 35 χρόνια. Φαίνεται δε ότι αυτός επέδρασε ώστε να κλανισθεί πολύ η σαλευθείσα τον τελευταίο καιρό υγεία του, με αποτέλεσμα ύστερα από δύο περίπου μήνες να οδηγηθεί στο μοιραίο τέλος του.

Ευρισκόμενος τότε στην αγαπητή μας Βαμβακού συλλυπήθηκα τον πρόεδρό μας για το θάνατο της υφής του, από μέρους του Συνδέσμου, συνάμα δε απέστειλα συλλυπητήριο τηλεγράφημα στο Manchester προς τον εκλιπόντα ήδη αιμνήστο επίτιμο Πρόεδρό μας καθώς επίσης και το ψηφισθέν από το Διοικητικό Συμβούλιο ψήφισμα, στο οποίο, παρά τη βαριά του λύπη, έσπευσε με ιδιόγραφο επιστολή του προς εμέ, να εκφράσει προς το Συμβούλιο και όλα τα μέλη του Συνδέσμου τις άπειρες ευχαριστίες και να εκδηλώσει με αυτή τη μεγάλη ανακούφιση που αισθάνθηκε η πληγωμένη καρδιά του από την εκδήλωση των αισθημάτων μας για το βαρύ πένθος του.

Την επιστολή αυτή κύριοι κατάθεσα προς φύλαξη στο αρχείο μας, για να χρησιμεύσει σαν κειμήλιο, γιατί είναι η τελευταία του επιστολή προς το Σύνδεσμό μας.

Και τώρα ας μου επιτραπεί, όπως με λίγα λόγια σκιαγραφήσω τη ζωή και τη σταδιοδρομία του αιμνήστου Μεγάλου Πατριώτου μας Γεωργίου Β. Τσοχώνη, καθώς επίσης και την όλως εξέχουσα θέση στην οποία εξελίχθηκε και από πολύ χρόνο επέβη κατείχε στο Manchester και στην Αγγλία φυσικότερα, γιατί ήταν μια από τις σπάνιες και εξαιρετικές φυσιογνωμίες και προσωπικότητες στον κόσμο αυτό. Έχω δε τη γνώμη ότι μπορεί και πρέπει να χρησιμεύσει σαν υπόδειγμα σε μας και τις επερχόμενες γενεές των συμπολιτών μας.